

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KOZLONYE.

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Helyben: félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill.
Vidéken: félévre 8 kor., negyedévre 4 kor. — fill.

FŐSZERKESZTŐ:

BENEDEK JÁNOS.

POLITIKAI ROVATVEZETŐ:

Dr. BOROSS LAJOS.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:

SZÉKELY IMRE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főér 42. szám. Lamprecht palota
első emelet, az udvarban.

A szentpétervári bomba.

— július 29.

Ime, nemcsak Japánországban gyártják a bombát az orosz csár hűségesei szolgálataira elpusztítására. Ma ő szent főlsege birodalma srék-helyén, Szentpétervárott robbant föl egy bomba és leterítette Romanov Miklós legmeghittebb emberét, a ezári zsarnokság legkészségesebb hívét, Pobjedonoszcev leghűségesebb tanítványát, minden szabadságnak fanatikus ellenségét és tömlöcztartóját, Plehve-t, a mindenható belügy-minisztert. A varsói pályaudvar felé menet érte a bomba, amely pályaudvarból Lengyelországba visz a vasut, abba az országba, a mely nemzetének, leigázott szabadságának sohse volt olyan sötét és keserves börtöne, mint a mióta ő a porkolábja.

Ime, nemcsak Mandzsuriában reszket a föld lázadó indulattal a muszka zsarnokság lába alatt. Nemcsak a japán az ellenség, a kinek fegyvere a fehér csár ellen villog és talán nem is az a legveszedelmesebb ellenség. Nemcsak ott hullnak az orosz generálisok: tör, golyó és bomba ritkítja a soraikat itthon is. El se kell küldeni őket Romanov Miklósnak a csatátra, akad itthon is, aki leterítse őket. Nemcsak a fenyegetett mikádó mozgósított az ő mindent elnyelő hatalma ellen, hanem ime, megmozdult egy még számosabb nép, a

„földalatti Oroszország“ millióinak világa is és bombákat hajigál a palotája tövébe és irtja azokat, a kik neki a legkészségesebb hívei voltak. Minden tördőzés, minden pisztolylövés, minden bombadörrenés egy üzenet alulról a fehér csár trónusának magasságába egy sajátos és szerencsétlen nemzetől, amely a maga fölfegyverkezett fiainak százezreit kell, hogy odaadja a tulajdon szabadságának börtöne elé porkolábnak és ezári ambicziók számára ágyutölteléknek.

Ennek a mindent leigázó, telhetetlen, minden szabadságot gyűlölő, a nép minden jogát fanatikus konoksággal tagadó, zsarnoki kényuralomnak odaadóbb, hűségesebb eszköze nem volt Plehve miniszternél. Ez a kegyelmes ur erre született. Tobzódni a hatalomban, amely egész nemzetek mellére tapos, úgy, hogy lélekzetük eláll, elnémitani a halálos félelem erejével minden szabad szót, retteget kelteni, amerre a szeme tekint, megalázni és megkorbácsolni az embereket: ez neki szenvedelmé volt és gyönyörűsége. Ebben élt, ez volt a levegője, ez tette termékeny az agyvelejét, amelyet most bomba loosesantott szét. A rendőri kém-szervezetet ő tette olyan tökéletes Oroszországban, amilyen még ott se volt soha: olyan fogdmegeket nevelni, mint ő, senkisé tudott.

De a szervezet, úgy látszik, még se volt tökéletes. Volt egy

hézaga és ezzel most kipattant egy bomba és leterítette a mestert, mikor a Lengyelország felé vivő vasut állomására hajtattott. Mióta Romanov Miklós, a verekedő békeczár ül a trónon, ez volt a tizenkettedik merénylet. Megöltek kilencz kormányzót, két minisztert, a harmadik miniszter, a tizenkettedik az áldozatok között ő volt, Plehve, a fő-miniszter, a fehér csár legbensőbb híve. Tizenkettő... A fehér csár fehérebb lesz, látván, mint fogynak az ő barátai és mint nő magános-sága odafent és még fehérebb, ha arra gondol, vajjon ki lesz a — tizenharmadik?

Visszafelé.

— július 29.

Szeretjük hangoztatni, hogy a liberális és demokratikus szellem dominál közéletünk minden irányzatában s azt hisszük, hogy kifeszített vitorlákkal közeledünk az egyenlőség országának partjai felé a liberalizmus és a demokrácia kikötőjébe. De ha a gyors haladás szédülete meg nem téveszti érzéinket, ha figyelemmel kísérjük s egybe kapcsoljuk az elszórtan jelentkező tüneteket, be kell látnunk, hogy utunk iránya nem egységes, gyakran haladunk visszafelé is. Mert a liberalizmus gőzerejét az osztályuralomnak s a kiváltságoknak középkora emlékeztető szele — ha az egyéni hűség és nagyvágú rangkórás vitorlát tart eléje — helyel-közzel nemcsak ellen-súlyozza, de le is győzi.

Ujabbán gyakran adnak az ujságok hirt rang- és nemesség adományosáról. Most ezt, majd azt a gazdag embert teszik

Értekezés a szerelemről.

Irta: Balassa József.

A tanár lakásán. Dolgozó szoba, hatalmas könyvszekrényekkel.

A tanár (fiatal), harmincz esztendő ember. Európai nevű tudós, aki bölcsélet-történeti munkáival keltett feltűnést. Már két esztendeje nyilvános tanár az egyetem; az idén választották meg akadémikusnak).

A leány (husz esztendő. Szőkehajú, karesu, magas leány. A szemei kékek, tiszták. Könnyű nyári batisztruha van rajta: nyakban kissé kivágott. Sárga félezipő van picziny, formás lábán. A leány egyetemi előadásokat hallgat: harmadéves).

A tanár: Csöppet sem zavar, kedves kisasszony. Minden hallgatónak, aki speciálkollégiumaimat érdekel hallgatja, szívesen állok rendelkezésére. Hiszen ez a kötelességem. Kiváltképpen megteszem ezt kegyednek, aki mindig legszorgalmasabb figyelője és jegyzője volt előadásaimnak.

A leány: Igazán lekötelez, nagyságod. Az első pillanatban, amikor bekopogtattam, szinte megriadtam a merészségemtől. Hátha zavarnám.

A tanár: Dehogy. Éppen csak aquisiri Szent Tamásban lapozgattam. Nem dolgoztam.

A leány: Nagy kívánságom volna, nagyságos uram.

A tanár: Szóljatok csak tanár urnak. S parancsoljon. Ami tőlem telik, mindig megteszem.

A leány: Közéleg a szünidő s nekem most volna időm, meg alkalmam is elkészíteni a doktorátusi értekezésemet.

A tanár: Ez kétségtelenül buzgóságra vall. Igen helyesen teszi, kisasszony, hogy időt szentel az értekezésnek, nem pedig elhevenyészett munkával áll a vizgálóbizottság elé.

A leány: Ebben a dologban jöttem, nagyság... tanár uramhoz. Filozófiai értekezést írnék. Mindig arra volt hajlandóságom.

A tanár: Igen, tudom. Sőt olvastam is már kegyedtől elmékedéseket. Az apró tárczái pedig, amelyeket ír, igazán bájosak.

A leány: Ó, a tanár ur olvasta azokat. Igazán köszönöm...

A tanár: Mondottam, hogy bájosak... Egyszer meg is említettem valakinek, hogy kegyedben határozott írói és elmékedő tehetség van.

A leány: Köszönöm a figyelmét, tanár uram. Ez ad még inkább bátorságot kéresemhez. Az értekezés, amelyet írnék, nagyon bonyolult és tág témát ölel fel. Ezért szeretnék szives, rövid, átfoglaló utbaigazítást. Olyas vezérfonalat...

A tanár: S mi lenne az értekezés címe.

A leány: A szerelem filozófiája. Természetesen a pozitív filozófia világnézetében.

A tanár: Érdekes tárgy és nehéz. Különösen... ha megengedi... egy fiatal leánynak.

A leány: Megfontoltam a dolgot. Erről írnék.

A tanár: Nagyon helyes. Ebben az esetben ajánlom, olvassa el Gaston Danville könyvét. Itt van a középső könyvszekrényen. Vegye meg, vagy ha kívánja, oda is adom.

A leány: Köszönöm. Inkább meghozatom.

A tanár: Majd felírom a címet: Gaston Danville. Le Psychologie de l'Amour. Bbl. de Phil. contemp Paris. F. Alcan 1894. Tessék kérem a címet. El ne veszítse.

A leány: Dehogy...

A tanár: Körülbelül az a Danvill

báróvá, most ennek, majd annak az egyetemi tanárnak adnak rangot, nemességet és hogy minden munkakör lépcsőt adhasson ezen emelkedésre, legújában már a hírlapírásnak is van nemese. És mit szóljon mind ezekhez a társadalmi élet figyelmes szemlélője? Talán örüljön az az, hogy ime, most nagy számmal vannak a kitüntetésre érdemesek, tehát az elismert érdemeknek megfelelően erkölcsi sulyban is emelkedünk? Vagy azt konstatálja e meggyugvással, hogy most már az illetékes tényezőkben még van község az érdemek elismerésére?

Lehetnek olyanok, akik előtt ezek a szempontok a fontosak s ezekből meggyugvást, örömet merítenek, de miiket efféle örömek nem fogják el, mi fájva látjuk e jelenségekben a visszafelé való haladást, a liberálisus erővesztést, a demokráciának, az új kor eme vezérlő eszméjének esőddel való fenyegetését.

E kijelentésünket tévesen értelmeznék, aki csak egy szavunkban is támadást látna a nemesség régi intézménye ellen. Teljes tisztelettel hajolunk mi meg azon ösök emléke előtt, akik az utódok számára több vagy kevesebb águ koronát s annak megfelelő domíniumokat hagytak. Tiszteljük e kiváló ösöket közöttünk és utódait is ha az illetők e korona díszét megőrizve, a domíniumok jövedelmét megbecsülve állam és nemzet-fenntartó missziójukat teljesítik.

Éppen ezen tiszteletüket dokumentáljuk, midőn különbséget teszünk ezen régi, a maga idejében megszerzett és a most, idő után hajhászott nemesség között. Mert nemességet szerzett, az utódokra nemességet hagyai akkor, midőn e nemességgel vagyon és nagyszemélyű kiváltságok jártak, egészen természetesen törekvés volt. Természetes volt már csak azért is, mert ez a törekvés megfelelt ama kor szellemének.

De ma, midőn a nemesítéssel többé vagyonadományozás nem jár, midőn a kiváltságok törvény szerint megszűntek, mire törekszik az, aki a kutyabőrre is reávezetett nemességet óhajt? Lehetnek s vannak is olyanok, akik a maguk erején megszerzett nagy vagyont a vezetésre hivatott arisztokrácia körébe jutva jobban, nagyobb fény

kifejtésével akarják érvényesíteni. Az ilyen, tisztán csak gazdagsággal kiemelendő embereknek talán elég természetes és megmagyarázható — nem a nemességre, hanem a bároságra való törekvésük. Hadd legyenek tehát bárókká, ha egyébként is arra valók. Nincsen benne veszedelem. A vagyonnak megengedhető, azzal összeegyeztethető ez a fényűzés.

De ki tudná megmagyarázni a lélektan rugóját ama törekvésnek, melylyel a felvilágosodásnak, a haladásnak, a szellemi munkának tisztelettel övezett, tekintélyvel felruházott bajnokai szaladnak ma a demokrácia és egyenlőség korszakában, a kiváltságoknak tartalom nélkül maradt üres külsőségei után? Hiszen az egyetemi tanári állás már magában is olyan díszes, hogy azon egy ilyen ujon szerzett, ócska dísznek a hozzáférése semmit sem emelhet. Ha valaki a mai megélénkült szellemi versenyben tudott kiemelkedni annyira, hogy kiváltságának jutalmul megkülönböztetett kitüntetésre érdemes: nincs-e ellamondás e szellemi kiváltság és a nemesség külső dokumentálására való törekvés között?

Ezeket a kérdéseket nem az illető, önmagukkal bizonyára megelégedett, kitüntetett nemességekhez intézzük. Megfelelő tisztelettel adozunk az ő új keletű nemességük iránt is és elismerjük e kérdésben a miénktől elütő véleményüknek a személyükre vonatkozó jogosultságát. Mi itt nem személyek üyeivel, hanem tisztán társadalmi ügyvel foglalkozunk. A társadalomra nézve egészen közömbös dolog, hogy X, vagy Y miként vélekedik az egyenlőség eszméjéről, valamint az sem fontos, hogy kik és hányan szaporították a dokumentumos nemességek számát, de az már nem lehet közömbös dolog, ha ez a törtétes járványszerűen lép fel s ha ehhez a visszafelé való haladáshoz maga a társadalom adja az alapot.

Már pedig így áll a dolog. Vagy nem a társadalom hibája, melyen elharapódzott büne — a rangkorság és a cimhajhászat? Némi meggyugvással mondhatjuk, hogy a mi szűkebb értelemben vett társadalmunk, e vidék lakossága még nem merült el teljesen ebbe a gyarlóságba, bár illetéktelen

nagyságok már itt is kezdenek mutatkozni. Az ország legtöbb vidékén pedig, jőként a nagyobb városokban, kölesönös, hallgatólagos megegyezéssel üzik az illetéktelen címek osztogatását és elfogadását s ez olyanszerű élvezetet nyújt, mint a szűzdohány füstje, amelyről szintén illik diszkrezióval hallgatni s fel nem jelenteni a fiáncznak. Jól esik, ha többnek tartanak bennünket, mint amennyik vagyunk s azt hisszük, hogy ha az emberek szemére az illetéktelenül felvett, vagy nagy küzködéssel jogosan kimódolt címzés útján nagyító üveget dobhattunk, ez által magunkat tettük nagyobbakká.

Valóságos hajsztát és tülekedést folytatunk, hogy címzések során egy-egy fokkal magasabbra juthassunk. Ez a hajsza eredményezi, hogy a sziv tisztasága, a lélek nemességének öntudatu külső jel nélkül észrevétlenül marad a tömeg előtt s innen az a meglepedkezése a gyengébben alkotott nemes lelkeknek, hogy külső bizonyítékát is keresik, — éppen e keresés folytán foggyatékosnak mondható — lelki nemességüknek.

Pedig jó volna belátni s legalább a felvilágosodás leginivatottabb művelőinek komolyan fontolóra venni, hogy ezzel az erős előre törtetéssel igazában véve visszafelé haladnak s megtevesztik és visszafelé irányítják a társadalom kevésbé határozott irányu nagy tömegét is.

25,000 forint díj Rózsa Sándor fejére.

július 29.

Debreczen város irattárából felette érdekes okmányt böngészett ki ismét, Zoltai Lajos levéltárnok, városunk történetének buzgó kutatója, akinek szivességéből a nevezetes és korrajzi értékkel bíró irat tartalmát szó szerint itt közölhetjük.

A Bach korszak alatt a „magyar-

véleménye, ami az enyém. A szerelem szerinte is a másik nem egyik hat rozott tagja utra való vágy tudatos rendszerződése. Az altruisztikus érzések közé tartozik: a leggyakoribb, de a legkevésbé eredményes. Magának az érzésnek kialakulásában az emberiség fontartására irányuló ösztön munkálkodik. Az a szerelmi érzés, amelyet ideálistizmusnak szokás nevezni, éppen ezért pszikológiai képtelenség. Ezt különösen ki kell domborítani kisasszonyom.

A leány: Magam is ebből az alaplól akartam kiindulni. Az én fölfogásom az, hogy az emberiség fontartására irányuló ösztönyszerű érzés mellett számos más érzést is látunk a szerelemben előtérbe nyomulni. Hiszen ezen elegyes érzés nélkül szerelem nem is volna, csak fajfontartó ösztön.

A tanár: Nagyon helyes. S nem is más, mert ez az ösztönből kifolyólag az egész érületnyilvánításnak az alapja.

A leány: Én aként képzeltem el a dolgot, hogy az alapérzéshez csoportosul a többi más érzés is. Legelső sorban idetartozik az az igézet, amelyet a szeretett lény az egyénre tesz. Azután a hozzávaló vonzódás, a szerelem, melyet az alany a másik iránt érez és amely egyik főalkotó része az ujonnan alakulandó értelemnek.

A tanár: Helyesen van. Ez azonban a tanulmányunk csupán a gerince. Én azonban úgy vélem, hogy ebben az értekezésben éppen az aprólékos részleteknek új és finom megvitatásában, ellenzésében kellene kiválni kegyednek. Különösen pedig maga az a kérdés érdemel nagy figyelmet, hogy a szerelem mennyiben tekinthető széperzésnek.

A leány: Ezen már sokat elmélkedtem. Itt, szerintem, Schopenhauer a helyes nézet. A szerelemben, a férfi és a nő vonzalmában,

amiként ő mondja, a tökéletes utód megalkotása a cél és a faj ösztöne ezért hoz össze olyan egyéneket, akik egymást tökéletes fajtipussá teszik. A szerelmes ösztön szerűleg keresi szerelme tárgyában a tökéletes faji típust, vagyis a szerelemben az egyén a tökéletest keresi s akiben ezt látszólag megtalálja, azt ő mindenestre szépnak tekintik.

A tanár: A szerelem eszerint nem más, mint a faj fontartására irányuló formáló erő. Ez volt már Empedokles bölcséletének alapja is, amely a szerelemben vélte egyesíteni Heraklitos tűzének ellenállhatatlan vágyódását Aaxagoras végtelen rendező eszének erkölcsi elvével. Ebben a fölfogásban már rejtetten ott van Schopenhaueré. S azt, amit Schopenhauer mond, vallom én is. Az egyéniség csak habfodor a faj hatalmas folyamán. A faj a szerelemben rászedi az egyént. Hitegeti élvezettel. De csak hitegeti, mert a helyett fölemészti. S én itt tovább is megyek. Vallom, hogy a szerelem nem áll másban, mint a fajnak ebben a családjában. Amde képzeltem és éles elme nem hitegetheti magát ilyen ideálokkal. Én tudom, hogy a szerelem nem is más, mint kénytelenítés a faj fontartására. Én azonban tudom kötelességemet és fogom is teljesíteni anélkül, hogy keresném az átmenetet, amit szerelemnek neveznek. Avagy nem nevetésges, hogy az egyén a faj iránt tartozó kötelemnek teljesítését látja abban, hogy megcsókolja egy másik egyén nyakát?

A leány: Itt már elválnak utaink, tanár uram. Én azt vallom, hogy éppen ebben nyilvánul a szerelem. Mert a két dolog különböz: a szerelem és a faji kötelem. Az utóbbit lehetséges teljesíteni szerelem nélkül is: elhiszem. Amde a szerelem is lehetséges az utóbbi gondolata nélkül. Moglehet,

hogy ez csak hitegetés, mint ahogy Schopenhauer mondja, de ez a legszebb illuzió. Abban a csókban, amelyet a szerelmes, amiként ő mondja, szerelmének nyakára ad, boldogság van, amely azonban természetesen mentes a filozófiától és faji gondolatától.

A tanár: Tagadom. Éppen az utóbbi. A faji gondolatnak ott kell lennie a szerelem minden meggyugváulásában. S ezt jegyzeze fel, amit mondok, kisasszony. Annak az összetett érzésnek, amit szerelemnek nevezünk, tárgya a nem szépséges, nem a személyes szépség. Ebből következik, hogy életünk során többször is megváltozhat szerelmünk alanyának személye. A nem szépségének fogalma pedig a gondolkodó embernél kizárja az egyéni szépség után való rajongást. Csupán arról van szó, hogy faji kötelemnek teljesítéséhez ki az alkalmasabb, ki a tökéletesebb.

A leány (jegyze): Egyszerre csak le-ejtí ezerúját. Ahogy lehajol, lecsuszik nyakán a bluz. Hőfehér nyaka kicsillog és a napfényben ragyognak göndör hajszálai. A tanár (lehajol, hogy földörge az írót. Ahogy lehajol, a szemé megkapirázik a leány nyakának hőfehérésgén. S forrón megcsókolja.)

A leány (fölugrik. Elpirosodott, haragos): Uram, ez gyalázat. Erre önnek mi sem adott jogot.

A tanár (odamegy melléje és megfogja a kezét): De igen. Földadom az álláspontomat. Ot percz óta hiszek a személyes szépségben.

A leány (lassan, mélán): Én is. De én már három esztendeje.

A tanár: Olyan régen? És én nem tudtam. No de most majd együtt csináljuk meg az értekezést a szerelemről...

országi kormányzóság" adta ki azt a hivatalos hirdetést, amelyben Rózsa Sándor, a híres rablóvezér kézrekerítését 25,000 váltóforint jutalmat tűzött ki.

A hirdetés így szól:

Hirdetés.

A kormány, alattvalóinak személye és vagyona teljes ótalmának biztosítása végett semmi áldozatot nem kímélve, e' czéjra már terjedelmes rendszabályokat létesített, mellyek eddig, a' legfűdösebb eredményeket termelték.

Most az e' honbani rablógarázdálkodás vezérére Rózsa Sándorra, ki a' főlforgató párt által már a' vésteljes forradalom alatt műszközül volt kiszemelve, s kinek kétségbeesett maradványaival ismét a' Kossuth-féle utóbbi terveket kell vala elősegíteni, hogy az országban újabb bántortalanságot terjeszsen, kézrekerítés jutalmul **10,000 pengő, vagyis 25,000 váltóforintnyi összevet** tűz ki.

E' jutalmat, bármi sorsu legyen, az nyeri el, ki akár maga, akár másokkal egyesülve, saját tevékenysége, vagy a' biztonsgági közlönnyökhöz, avagy a' cs. kir. katonasághoz teendő bizonyos följelentés által ezen rablónak elfogatását és kézrekerítését eszközölné.

A' jutalom annak is kiadatik, ki önvédelmi jogában vagy Rózsa Sándornak üldözése közben annak megölésére kénytelenített.

A' jutalom kifizetése, a' hatóságok további határozatának bevárása nélkül, a' legközelebbi csendőrségi szárnyparancsnokságnál vagy megyefőnökségnél a' fennálló utasításokhoz képest történik.

Rózsa Sándor személyleírása :

Mintegy 40—42 éves, közép, inkább kis termetű, erős és zömök, sötét haju és komor tekintetű. Bajuszt és barkót visel.

Pest, mártius 26. 1853.

A' magyarországi cs. k. katonai és polgári kormányzóság által.

Pénzhamisítógép egy kazánban.

— Saját tudósítónktól. —

— július 29.

A Heller Ede-féle nagyváradi szeszgyárban tegnap délelőtt kazántisztogatás folyt. Rendes munka ez minden gyárban, különösebb emóciózt nem igen kelt. Legfeljebb az a munkás izzad, aki a hatalmas kazán közepén állva megtisztítja azt a salaktól és különféle lerakodástól. A kazántisztítás azonban tegnap mégis szenzációval járt. Olyan idegen dolog került ki a nagy alkotmány mélyéből, amely rendes körülmények között kazánokban nem igen található, egy pénzhamisító gép. Az esetről tudósítónk a következőket jeleinti:

Topán Gábor a Heller Ede-féle szeszgyár kazántisztítója tegnap reggel hozzáfogott a gyár kazánjának rendbe hozásához. Alig kezdette meg a munkát, a kazán aljára üledett salak közt egy érdekes vaskészüléket talált. Két egymásra illő vaslap a készülék, amelyben 5 pozitív és 5 negatív mélyedés van, amint az a pénzcsináló számszámoknál lenni szokott. A felfedezés nagy szenzációzt keltett a gyárban s csakhamar szakértő szemek vizsgálták meg az érdekes leletet. Nem nagy fejtörésbe ke-

rült megállapítani, hogy a pénzcsináló géptiz fillérek számára készült.

A negatív lemez lyukacsos, erre öntik rá a forró ólmot. A pozitív lemez csavarokkal van ellátva s a forró ólmmal leöntött lapra ez illesztendő. Amint hamarosan meg lehetett állapítani, a kis alkotmánnyal egészen sikerült husz filléreseket lehet gyártani s tulajdonosa minden valószínűség szerint gyártott is és pedig tekintélyes mennyiséget.

A szenzációz leletről a gyár tulajdonosa azonnal értesítette a rendőrséget, ahonnan Pataky fogalmazó ment ki a vizsgálat megajjtése végett. Pataky fogalmazó azonnal konstatalta, hogy a bronzirozott vasból készült pénzhamisító gép már huzamosabb idő óta hever a kazán alján s azt legalább három vagy négy hónapja nem használták. Anyit már megállapított a vizsgálat, hogy a gépet a gyár mostani munkásai nem rejtették a kazánba, mert ezek a munkások megbízható, becsületes emberek. Nagyon valószínű, hogy egy régebbi munkás surrant be a gyárba s ismerős lévén a helyzettel, ez rejtette el a pénzcsináló gépet a kazánba. A vizsgálat különben minden irányban szélesen folyik.

Esküvő a betegágnál.

— Saját tudósítónktól. —

— július 29.

Rendkívül érdekes házasságkötés ment végbe Aradon. Az eset valósággal regényfejezet, minő manapság kevés történik meg a való életben. A történet érdekessége mellett megható is.

A regény-fejezet szereplői: egy aradi szép, fiatal leány s egy fővárosi bankigazgató. A leány Sch. özvegy asszony gyermeke, kinek sok kiskoru testvére van. A bankigazgató nagyjövedelmű ur, kinek e mellett szép vagyona is van.

A bankigazgató meghérte a viruló szépségű fiatal leány kezét és meg is kapta. Rövik jegybenjárás után ki is volt tűzve az ideje a házasságkötésnek, melyet Aradon akartak megtartani, hova nem régiben költözött a leány családja.

Néhány nappal a házasságkötés ideje előtt azonban beteg lett az ifju menyasszony. A városban uralkodó tifusz döntötte ágyba. A vőlegény nem akarta elhalasztani az esküvőt. Ugy látszik, mindenáron feleségévé óhajtott tenni szeretett menyasszonyát s nem hátrált meg még a fenyegető veszedelem elől sem. A házasságkötés tényleg meg is történt. A beteg menyasszony ágyánál megjelent Szondy Béla anyakönyvvezető és Krausz Jónás rabbi-helyettes s ugy a törvényes, mint az egyházi formák szerint férj-feleség lett a jegyes pár.

Eddig a regényes fejezet, melynek bizonyára jó lesz a folytatása is, ha majd a szép fiatal asszony felgyógyul.

NAPI HIREK.

Debreczen város nagykölcse.

A 16 milliós kölcsön lebonyolítása.

— július 29.

Debreczen városa már évek óta pénzügyi zavarokkal küzd. A közszükségleteit nem tudja saját jövedelméből fedezni, folytonos függő kölcsönöket kell igénybe vennie,

hogy pénzügyei fennakadást ne szenvedjenek.

Ennek a pénzügyi zavarnak oka a régi Csáki-szalmas gazdálkodás volt. Közgyűlési felhatalmazás nélkül építkeztek az előirányzott összegen felül és ez, valamint ehez hasonló más eljárások nemcsak a pénzügyi zavart, de a pótdótot is folyton fokozta, emelte.

A városnak ebből a rettenetes pénzügyi zavarból szabadulni kellett.

A közgyűlés is belátta ezt és a múlt 1903-ik évben, hogy a város pénzügyeit rendezze és hogy a már elodázhatatlan közszükségletek kielégítést nyerjenek, a közgyűlés megbizta a tanácsot, hogy 16—17 millió erejéig kölcsön után nézzen, eziránt kezdje meg a tárgyalásokat.

A közgyűlés elé annak idején, mikor annak a 16 milliós kölcsön ügyét tárgyalták, a tanács kéz tervvel lépett. Abból a 16 milliós kölcsönből fizetné a város a régi 8 milliós kölcsönt, továbbá az apróbb függő kölcsönöket, fedezné a legfontosabb és tovább már el nem odázható közszükséglet megvalósítását: a vízvezeték és csatornahálózat kiépítését, az egyházaknak megszavazott segélyt, amelyet ez évben okvetlen folyósítani kell, a kulturpalota építését stb.

A tanács a megbizatáshoz képest több felé intézett felszólítást már a múlt évben is, de kedvező ajánlatot nem kapott.

Most végre a tanács ugy véli, hogy a a 16 milliós kölcsön felvételére kedvező ajánlat érkezett.

Az Osztrák Magyar Bank hajlandó a városnak a 16 milliót kölcsön adni. Törlesztéses kölcsön lenne ez 50 évre. A feltételek olyanok, amelyek mellett a város a régi kölcsön konverzióját is eszközölheti, amennyiben az eddigi kölcsön után 5% kamatot fizet, és az új feltételek szerint a kamat 5%-nál olcsóbb, 4½%-nál valamivel magasabb lenne.

A tanács ezt az ajánlatot tartja legelőnyösebbnek és éppen ez okból, valamint azért is, hogy a város pénzügyei végre rendeztessenek és a kielégítésre váró közszükségletek tovább ne akadályozzák meg a város fejlődését, idejét látja a kölcsön felvételének.

A tanács a nagykölcse felvételének ügyét a jövő hó 5-én ez ügyben tartandó rendkívüli közgyűlés elé terjeszti és a közgyűlés határozza meg, elfogadja-e az Osztrák-Magyar-Bank ajánlatát.

A közgyűlésen a legkisebb részletkérdés is tisztázva lesz és ha a közgyűlés meggyőződik az ajánlat kedvező voltáról, bizonyára egyhangulag hozza meg ez ügyben határozatát és előmozdítja a város fejlődését, haladását.

— **Rendkívüli városi közgyűlés.** A jövő hónapban Debreczen város törvényhatósági bizottsága rendkívüli közgyűlést tart. A közgyűlés augusztus hó 5-én, délután 3 órakor lesz, melynek legfontosabb tárgya a 16 milliós kölcsön felvétele lesz.

— **Közigazgatási bizottsági ülés.** Debreczen város közigazgatási bizottsága aug. 5-én d. e. 9 órakor tartja ülését.

Lapunk mai száma külön kiadás.

— **Gyógyszertár átírás.** A hajduböszörményi Magyar Korona gyógyszertárt Harsányi Lajos eddigi tulajdonosa Ercsey Gábor gyógyszerészre íratta át.

— **Katonai körökből.** Oláh Károly városi tanácsnok a budapesti I. honvéd ker. parancsnokság nyilvántartásában álló szolgálatkülső viszonybeli II. osztályú százados augusztus 1. kötelezettséggel a honvédség kötelékéből elbocsájtott.

— **A szerelem bolondja.** Ki ne ismerné Jókai hasonló című regényének meséjét, amely arról szól, hogy valaki elvált feleségétől, aztán ismét halálisan beleszeret és érte a legnagyobb bolondságokat követi el. De olyan bolondságokat mégse csinált, mint a szegény L. Szabó Miklós, hajdubátházi 28 esztendő földmives, aki épp úgy járt, mint a Jókai regényhőse. Elvált fiatal feleségétől, mert folyton czivakodtak és ebből azt következtették, hogy már nem szeretik, sőt gyűlölik egymást. De a törvényt elvált után a magára hagyott férj mindjobban érezte, hogy szívében a szerelem elvált felesége iránt nem hűlt ki. Az asszony azonban nem akart többet hallani róla. Az elkaseredett ex férj búbanatában tegnapelőtt felakasztotta magát.

— Pap és hivek egymás ellen.

Sajnálatos esetről értesítenek bennünket Beresztóczról, amely eset most nagy izgatottságban tartja a községet. Tegnapelőtt délután történt ugyanis, hogy a r. kath. templomban az istentisztelet alkalmával az áldás alatt a lelkész és a kántor összeszólkodtak, ugyannyira, hogy a lelkész a kórusra ment s a kántort a hivek előtt leszidta. Az eset nagy izgalmat keltett a hivek között, úgy, hogy az istentisztelet után bezárták a templomot, hogy a papot oda többet nem eresztik be. Este harangozni kellett volna, azonban Eisele Ferenc plébános nem juthatott a templomba, mert a kulcsokat a hivek magukkal vitték. Erre a sekrestye ablakait bezuzatta s így a templomba hatolt, majd belülről fölnyitatta a templom ajtaját. A templom előtt nagy tömeg gyűlt össze s mivel a pap a nép magatartását fenyegetőnek látta, *revolverével háromszor kilőtt a templomból*, szerencsére azonban a golyók semmi bajt sem okoztak. Az eset hírére csakhamar megjött a csendőrség, amely a népet szétoszlatta s a templomot a további intézkedésig őrizet alá vette. A megyés püspök a nagy felzúdulást keltő ügyben táviratilag rendelt el vizsgálatot.

— **Halálozás.** Dr. Szende Adolf, nyírbátori orvos, Adler Farkas hajdusoboszlói birtokos veje, ma Nyírbátorban elhunyt. A gyászbeszéd következtében az elhunytak leánya Mariska és Lukács Emil dr. debreczeni ügyvéd az e hó 31.-ére kitűzött esküvőjüket elhalasztották.

— **Tátrafüredről.** A legújabb hivatalos fürdőnévsor 1437 vendéget mutat ki. Legújában Tátrafüredre érkeztek Debreczenből: Szilágyi Károly ügyvéd és neje, Fazekas Sándor áll. főrel. igazgató és neje, dr. Klár Vince orvos.

— **Eljegyzés.** Hadek János, budapesti hivatalnok, eljegyezte Darvassy Mariska kisasszonyt Debreczenből.

— **Feloldott zárlat.** A mezőrendőrkapitányság lapunk útján a következő hivatalos értesítést teszi közzé: a VIII. állategészségügyi körzetben a sertésvész, az V. állategészségügyi körzetben pedig a ragadós

száj és körömfájás megszűnévé, a zárlat mai napon feloldatott, minek folytán a legközelebb megtartandó heti és országos állatvásárokról vézmentes helyekről mindonféle állat felhajtható és a heti vásárok a rendes helyükön tartatnak meg, Debreczen, 1904. július 28. Mezőrendőrkapitányság.

— **Védekezés a meleg ellen.** Bence vagyunk a legnagyobb kánikulában. Az aszfaltba belesüpped a lábunk, a testünkől lekivánczik a ruha s mohón, mint a kiszaradt föld, izzszuk a hűsítő nedvek tömegtelen tömegét. Ilyenkor minden gondolat azon töpreng, hogyan lehetne enyhülést találni a rekkenő meleg ellen s a leleményesség ezer módot eszelt ki a kánikula egyensúlyozására. Egy berlini vendéglős például azt hirdeti, hogy nála — meg lehet hűlni, olyan hűsek a termei. Hatalmas „jégkályhák” vannak a vendéglőjében, külön erre a célra fogyasztott jégtömbök, amelyek körül valóban hűs a levegő. A vendéglős nem is bánta meg ezt a reklámot, mert egész nap tele van a helyisége. A londoniak légkuzattal védekeznek a meleg ellen. Villamos legyezők egész battériái vannak az éttermekben és hivatalos helyiségekben felállítva s eze valószínűleg légkuzamot okoznak. Minden nép másként védekezik a meleg ellen. A kínai például forró vizbe mártott törülközővel „hűsíti” az arcát, azzal az egyszerű fizikai törvénnyel okoskodva, hogy a meleg ellenszere a még nagyobb melegség. A tropikus égaj lakói a mozdulatlansággal védekeznek, úgy vélekedve, hogy minden mozgás meleget fejleszt, tehát ne mozogjunk. S látni is, amint a délszaki lakója merev mozdulatlansággal ül naphosszat, még enni is restel, csak a pipáját szívja. Ez a magyarázata a Kelet népei híres flegmájának. A szerencsén a hőség idején oly rest, hogy akkor sem mozdul ki a vaczkából, ha a szomszédja kunyhója ég.

— **Halálozások.** Legutóbbi kimutatásunk óta az anyakönyvi hivatal halálozási osztályánál a következő haláleseteket jelentettek be: Szabó Margit ev. ref. 3 hónapos, Lamber Ferenczné Tóth Mária ev. ref. 60 éves, Géhl Margit róm. kath. 25 éves.

— **Kántorpróba.** Az ágost. hitv. ev. templomban esütörtökön délután a megürrült kántortanítói állásra pályázók közül 3 jelölt, nevezetesen Elefánty Sándor, Gyimóthy Károly és Jurisz István tartott próbát az orgonaszókból és énekből. Mint szakértők jelen voltak: Husz Lajos polg. isk. tanár, Sáfrány Lajos ref. fels. leányiskolai tanár, Széll István ref. kántor és Zimmermann Gyula főrel. iskolai tanár.

— **Elhunyt apáca.** Csak pár nappal ezelőtt vesztette el a Svetits intézet egyik kiváló, derék tanítónőjét, Rehák Rózsit s az intézetnek ma ismét halottja van. A Mi asszonyunkról nevezett iskolánővérek egyike, a fiatal kora dacára is nagy műveltségű, végtelen szeretettel teljes, finom lelkű Mária Emánuela önfeláldozó életének 25. évében tegnap délután 4 óra körül elhunyt. Ma délelőtt maga Wolafka Nándor dr. püspök jelentette be a halálozást az anyakönyvi hivatal halálozási osztályánál. Az elhunyt apácát holnap reggel beszentelik és a róm. kath. templomból viszik a Szent-Anna-utcai temetőbe.

— **A Debreczen sörösarnokban** működő magyar daltársulat vasárnap játszik utolszor. Az utolsó három előadásán Sheiner igazgató maga is részt fog venni. Magyarzsidó duettek fog előadni Komáromy Sándorral, akinek ma este jutalomjátéka lesz. Ma fog először fellépni Virágháti Emma, fiatal szubrett.

— **A Osloszó hőse.** Nagy legény odakünn az Arpád-téren Mike Sándor napszámos. Ha egy-két fél litrit leküld a torkán, szembezáll az egész világgal. Az elmult este is sokat ivott a jóból és az Ár-

pád-téren olyan botrányt csinált, hogy a hatodik utczáról is odasereglettek az emberek. A rendőr azonban a Mike Sándor bekisérésével megfosztotta az egybesereglett közönséget attól a magas élvezetől, melyben a részeg napszámos nézőit reszesítette.

— **Az erek elmeszesedése.** A modern élet számos jelensége, a kemény és hajszoló munka, a szünet nélkül való ipari tevékenység az egyik részen, a másik részen pedig a túlságos szemmítetés, a határt nem ismerő élvhajzás és tironyázás az emberi szervezetet annyira igénybe veszi, hogy gépezete sokkal nagyobb mértékben kopik, mintha nyugodtan, minden túlságos erőltetés nélkül dolgozna. A szervezet időelőtti elkoptatása különös módon nyilvánkozik a véredényekben, melyeknek a ruganyos csövei a lét első percétől kezdve a legutolsóig folytonos működésben vannak, hogy a vért a szívből a szervezet minden részébe és oda visszavezessék. — Egészen természetes folyamat, hogy az ereket szintén megviseli a használat és körülbelül az ötvenedik életévtől főfelé puhasságuk, ruganyosságuk alábbhagy és végre az aggkorban megmerevednek, vagyis mint ahogy népiesen mondják, elmeszesednek. Ez az elmeszesedés tehát az aggkor betegség, de helytelen életmód következtében más életkorban is előfordul és igen gondos kezelést igényel. Kezelésénél legfontosabb az étrend, ennek azonban nem szabad egyedül csak a testre szorítkoznia, hanem bizonyos lelki diétát is kell tartani. Egy kiváló orvos, aki nagyon megfigyezte ezt a betegséget, azt ajánlja, hogy mielőbb annak helyes tünetei mutatkoznak, az e ész életmódot meg kell változtatni. Meg kell fékezni a vágyakat és szenvedélyeket, kerülni kell az izgalmas élvezeteket, nyugodtabbá tenni érzést és fantáziát és keresni azt az igazi belső békét, melyet az embereknek csak a mértékletesség, a természet élvezete és nyugodt szemlélődés adhat. Ezt a lelki egyensúlyt folytonos gyakorlattal meg tudja szerezni az akarat; akinek nincs akarat, az a betegségnek korán áldozatul esik.

— **Göndör Aurél jutalomjátéka.** A Bika Mulató érdekességét képezi Göndör Aurél, a tehetséges jellemkomikus, akinek nemcsak széleskörű műsora, nagy jellemző ereje, kifogyhatatlan ötletessége, de gyönyörű baritonhangja is van. Göndör Aurél, a hó végével megválik a társulattól és ma este tartja jutalomjátékát. Ez alkalommal az „Egy szó a miniszterhez” című kitérő vigjátékban Oppenheimer Salamon rabbi szerepét fogja bemutatni. A kedvelt művész méltán számíthat a közönség elismerésére.

— **Tűz a Hajnal-utczában.** Ma reggel a Hajnal-utca 4-ik számú házában tűz ütött ki. A tűzoltóság-nak fél kilenc óra előtt pár perccel jelentették a tüzet. Publig Ernő főparancsnok vezetése alatt azonnal kivonult a tűzoltóság és a tüzet 20 perc alatt nemcsak lokalizálta, de teljesen el is oltotta. — A tűz Czeglédy András házában, az istálló cseréppel fedett padlásán ütött ki s a tetőzet, valamint a padlásra levő széna egy részét elhamvasztotta, de a tető be nem szakadt. Hogyan keletkezett a tűz? azt annál kevésbé tudhatjuk, mert az udvarban a tűz keletkezésekor egyetlen ember sem volt. A tűz okozta kár mintegy 250 korona. Az istálló biztosítva nem volt.

— **Pinczeriskola segélye.** A debreczeni pinczeriskola vezetősége 700 korona segélyt és helyiséget kért a várostól. Az iparos tanácsiskolai felügyelő bizottság javasolja a helyiség, ingyen fűtés és vilá-

gítás megszavazását, ezenkívül 400 korona pénzsegélyt, de csak az esetben, ha az iskola alapszabályokra fektetett szervezetét megváltoztatja és iparostanóvizskolai törvényhatósági szervezetre bizza a teljes vezetést.

— **Gyanus alak.** Az éjjel a Simonyi-uton feltunt a rendőrnek egy gyanus kinézésű alak, ki a jobboldali villák bejáratát nyitogatta. Igazolásra szólította fel az éjjeli alakot, ki Prátpál Agoston Jakab péksegédnek mondta magát. Prátpál állás és lakás nélküli csavarog, amiért a rendőrségre kísérték.

— **Éjjeli támadás.** Az elmúlt éjjel a Varga-utczán Homoki Mihály kovácssegéd egy ismeretlen társával minden ok nélkül megtámadta László Ödönt és Schvarcz Ignácot. A megtámadottak segélyért kiáltottak, mire azonban a rendőr odament, az egyik támadó meglépett, de Homoki Mihály bekísérték.

— **Takács Zoltán hagyatéka.** Terjék Sándor jászárokszálási rendőr és Kun Mihály esendőrörsvezető jó fogást csináltak tegnapelőtt. Az ottani szövetkezeti boltban 19-én reggel Herczeg Balázs jászárokszálási eszmadiamester valamit vásárolt és ezüst forinttal fizetett, a szövetkezetben napibiztos parasztemberek kezalát a pénzt és az ezüst forintostól vissza is adtak. Ezután ismét még kétszer ment oda a nevezett eszmadia és mindig ezüst forintossal fizetett, ami feltűnt az ott időző Nagy Lajos szövetkezeti elnöknek, aki mikor a pénzt megvizsgálta, abban 3 darab hamis osztrák verésű forintost talált. A hamis pénz magához véve. Nagy Lajos a rendőrségre ment és ottan bejelentette az esetet. Terjék Sándor rendőr Kun Mihály esendőrörsvezetőt értesítette a dolgról. Ez Herczeg Balázst vallatóra fogta — megmotozta és nála még több hamis ezüst forintost talált. Herczeg bevallotta, hogy neki a pénzt értékesítés céljából Bugyi János turai szülötésű eszmadialeány adta át, aki az Ördög Miklós eszmadiamester által hasznabérelt „külső fogadóban“ tartózkodik. A rendőr a esendőrökkel és a községi örökkel azonnal a fogadóba ment és ott Bugyi Jánost és Ördög Miklóst letartóztatta és lefoglalt mintegy 207 K. értékű magyar verésű 5 koronást és osztrák verésű ezüst forintostokat. A hamisítást Bugyi Sándor beismerte s a másik kettő: Herczeg és Ördög is beismerék a bűnrészességet. A hamis pénz gipszmodellbe: ezükből van öntve s feltűnően könnyebb a jó pénzénél. Az 5 koronások magyar verésűek, az egyforintosok osztrák verésűek — s különösen a körirat „viribus unitis“ és „bizalmam az ősi erényben“ nagyon elmosódott, alig olvasható. A hamisító Bugyi állítólag 16-ika óta tartózkodik Ördög Miklósnál — és már úgy látszik többet értékesítettek is a hamis pénzéből — kofák és koresmárosok már hoztak be néhány darabot a rendőrséghez. Rendkívül érdekes, amit a esendőrőség a vizsgálat során kiderített. Kiderítette ugyanis azt, hogy a hamisító gép Takács Zoltán hamisító gépjének iker testvére és három év előtt alakították át ezüst forint értékről korona értékre. A vizsgálat kiegészítése végett a prést Budapestre küldik, hogy Takács Zoltán eredetijével összehasonlítsák.

— **Eléggett község.** Ebben az aszályos forró júliusban egyre-másra vesszük a híreket az elhamvadt községekről: Szinte rendes rovatot lehetne vezetni a vörös kakas pusztításairól. Legujabban egy porrá égett marostordamegyei község lelkészétől vesszük a lesújtó hírt, mely szerint lángok martalékává lett Somosd viruló, székel község. A lelkész levele így szól: Maros-Tordavármegye Somosd községében folyó hó 24-én délután 2 órakor óriási tűzvész pusztított, mely a roppant nagy szárazságban 46 székel kisgazdának mindenét porrá tette. — Házak teljes berendezésekkel, gazdasági épületek, disznók,

baromfiak, gyümölcsfák, a jelenezstendőben a szárazság miatt egyetlen terménye a buza, mely készen behordva asztagokban állott cséplésre várván, a lángok martaléka lett. A lakosság, férfiak, nők, gyermekek hiányos nyári öltözékben szívet rendítő jajveszkelések között menekült a községet körítő gyümölcsösökbe, szántóföldekre, sőt még a szomszédos községekbe is, alig tudván úgy is megmenteni szánalmas életét. A tűz, mely este nyolcz órakor sikerült lokalizálni, még most is ki-kitör a meggyuladt buza kazlakból. Nem maradt semmi a pusztá megégett földön kívül; 46 család földönfutó lett, apák és anyák jajgatva keresik telkeiknek barázdáját s ráborulva csaknem mezitelen, éhez, síró gyermekeikre lakóházuknak hamujában fetrengnek s keserves kiáltás hangzik ajkaikról: Isten segíts, emberek ne hagyjatok el! Ezeknek a szerencsétleneknek kiáltását ismétlem én is esdve-kérve a magas kormányt gyorssegedelem nyújtására, esdve kérem a könyörületos szíveket e borzasztó nyomornak — fillérekkel leendő enyhítésére. Széll Jakab, av. ref. lelkész.

TAVIRATOK.

— A „Debreczen“ eredeti távirata. —

A képviselőház ülése.

Budapest, július 29.

A képviselőház mai ülésén folytatták a földmívelési tárca költségvetésének tárgyalását.

Bernáth Béla, Visontai Soma után Tallián Béla földmívelési miniszter felel a felszólalásokra. Meltányolja Darányi Ignác érdemeit. **A szarvaszag következében fenyegető takarmányhiány nem kerülheti figyelmét. — Gondoskodni fog arról, hogy állattenyésztésünket megóvjá a veszedelemtől. Nem sajnál erre nézve semmi fáradságot és áldozatot.** Erre vonatkozólag most többet nem mondhat.

Fenyő Sándor bűnpöre.

Budapest, jul. 29.

A budapesti kir. büntető bíróság előtt ma d. e. vette kezdetét a főtárgyalás Fenyő Sándor ellen. A tárgyalást Langer Jenő elnök vezette. A vádlottat Pollák Illés dr. védi. **A vizsgálat szemérem elleni vétségért ítéltetett folytatába, a vádtanács azonban az erőszak büntettévé szigorította a vádat.**

A főtárgyalás zárt ajtók mellett a nyilvánosság kizárásával indult meg. **Bizalmi férfiakul a vádlott Edvi Illés Károly és Visontai Soma dr. ügyvédek nevezte meg, akik a bizonyítási eljárásan megjelentek. Jelen volt továbbá 3 orvosszakértő. Az áldozat, a sértett leánya, nem jelent meg.**

Pollák Illés dr. védő azt iparkodott bizonyítani, hogy Fenyő Sándor a terhére rótt cselekmény elkövetésekor beszámíthatatlan állapotban volt.

Később a főtárgyalást nyilvánossá tették. A közönség egymást taszigálva özönlött be a folyosókról a tárgyaló terembe és ellepte a hallgatóság helyét.

Az ítéletet este hozzák meg.

A meggyilkolt orosz belügyminiszter.

Budapest, július 29. Plehve orosz belügyminiszter meggyilkolásáról a következő újabb részletek érkeztek:

A tettes magához tért a sérüléseit folytán beállott eszméletlenségéből. Nevét nem akarja megmondani. Késztelen, hogy társai vannak. Eddig nem lehetett semmi vallomást beőlé kivenni.

A tettes már több nap óta lakik abban a vendéglőben, amelynek ablakából a hidon áthaladó kocsik elé a bombát dobta. A bomba bádóg dobozban volt. Plehve: szétrongolt hullájában bádógszilánkokat is találtak. — Fejét a bomba teljesen leütötte.

A miniszteren kívül 2 tiszt, 1 nő és 1 gyermek esett áldozatul. **Az összes sebesültek számát 13-ra teszik.**

A pétervári hivatalos közlöny gyászkeretben jelent meg és hosszú czikben foglalkozik az áldozatul esett miniszterrel.

A vizsgálatot a varsói kerületi vizsgálóbírószág vezeti.

Orosz-japán háboru.

Budapest, július 29. Tokióból jelentik: A postakézbesítés körül a nehézségek folyton szaporodnak. A Korea postahajó sorsa bizonytalan.

Nagy fizetésképtelenség.

Bécs, július 29. Az itteni Wolf J. M. nagykereskedő cég képtelenné vált kötelezettségeinek betartására. **A passzívok két millió koronára rugnak.**

Öngyilkos hadnagy.

Saját tudósítónktól.

— július 29.

A cziczomás, aranyujtásos-élet világának asztala körül tegnap este pisztolydurrulás szólt a hejebujába, örökös vitalomba. És ez a dördülés, mely időnként megismétlést nyer, hogy füstfelhőcskéjével széttépje a fantasztikus ködvilágot, mely a gazdagon dekorált tisztizubony mögött elterül, egy nevetségesen szánalmas életnek nappali termébe enged bepillantást, ahol a fál cziczomáit lejárt váltók, szőnyegeit adós-levelek és kényelmének más butordarabjait hitelezői fenyegetések ékesítik.

S mikor egy-egy ilyen durrulás fölrázza a szomszédokat, azok, akik ismerősök a tiszt élettel, egyetlen pillanatra belátják azon rendszernek helytelenségét, amely már annyira emberéletet kívánt áldozatul és amit „könyelműségnek“ szokás nevezni... Wenedikter Gusztáv a Brassóban állomásozó 50-es gyalogezredbeli hadnagy esete is alkalmas nyújt, hogy gondolkozzunk kissé a hazugság csillogó életének bajain.

Adósságai voltak; nem tudott fizetni. Végső elkoseredésében revolverhez nyúlt.

A délelőtt folyamán bezárkózott Kaputozai lakására és ott az ágy párnái között golyót küldött fejébe. Este a napos altiszt iratokat akart kézbesíteni Wenedikternek és úgy talált reá; kihült testtel, jobb fültöve körül még mindig szivárgó, piézifősebbel.

...Az öngyilkos, kinek tetemét a csapatkórházba szállították, rokonszenves alakja volt a brassói társaskörnek, de bármennyire

szerették és rajtuk tragikus sorsát, ez a pisztolydurranás csak a mainap elveibe képes nyomasztó hangulatok vinni...

Holnap már újra zajos lesz a csárda környéke és ki törődik azzal, hogy egygyel több vagy kevesebb, és miért van kevesebb!?

VEGYES HIREK.

Elfogott gonosztevők.

— Saját tudósítónktól. —

Megirtuk a minap, hogy Örvénd községben egy több tagból álló rablóbanda garázda kodott, kik az örvendi éjjeli őrt is megrájták. Bérezy Imre főszolgabíró most részletes jelentést küldött e tárgyban Bihar megye alispánjához s tudatja azt is, hogy a rablóbandát elfogták.

A főszolgabíró jelentése szerint e hó 18-án Örvénden az ottani fogyasztási szovélyeztet helyiségebe törtek be és teljesen kirabolták. Ez éjjel még hét örvendi lakos hazát rabolták ki. Másnap a banda Teiki községben folytatta működését, hol a szatócsonyba és Debreczeny Janos ottani jómódu gazdaságba lakásába törtek be. A műtét után Örvénd községen keresztül menekültek, hol Szabó István éjjeli őrt utjokát akarta állani. A rablók az éjjeli őrt leütötték és súlyos sérüléseket ejtettek rajta.

A főszolgabíró azonnal elrendelte a nyomozást az ottani csendőrség csakhamar eredményt is ért el. Kiderült ugyanis, hogy a rablásokat egy kóbor cigánybanda követte el. A banda tagjait kivétel nélkül letartóztatták és elzárták. A súlyosan megsérült éjjeli őrt gondos orvosi gyógykezelés alá vették és a főszolgabíró jelentése szerint, már minden veszélyen túl van.

A kihallgatás alkalmával nagyszámú lopás és betörés bizonyult a banda tagjaira, kik az egész környéket valóságos rettegésben tartották. A vizsgálatot ma befejezik s a teljes társaságot átkísérik a kir. ügyész-ség fogházába.

* **A „gróf ur“ örült.** A minap leartóztatott ábró, aki magát Raduics Ferenc szegedi születésű kereskedelmi iskolai tanulóknak mondta, mint most a szegedi rendőrség jelenti, tényleg szegedi családból származik. Az anyjának bejelentette a rendőrség, hogy latartóztatták a fiát. A szerencsétlen uriaszony, aki mint megirtuk, Almersberg báróné, — kijelentette, hogy a fia nem épelméjű és nem beszámítható állapotban követte el a szédelgését. A nagyvárad rendőrség orvosilag megvizsgáltatta a fiatal embert és aszerint fog az ügye fejlődni, mint vélekedik az osztr. Raduics elmebeli állapotáról.

* **Agyonlőtték a tehene miatt.** Zomba tolnamegyei községben egy szegény embert Balogh János gazdát agyonlőtték a csendőrök, mert nem engedte, hogy perköltségek fejében elárverezék az egyetlen tehenét. A szerencsétlen gazda egy kert miatt perlekedett a szomszédjával Rázgha Lajos ottani plébánossal. A pert a gazda elvesztette, s a perköltségek fejében a tehenét foglalták le. Tegnap akarták, — mint egy pécsi lap írja, a gazda tehenét elárverezni, Balogh János gazda ellenszegült. Kijelentette, hogy semmiért sem engedi a tehenét, melyet elrejtett, elárverezni, s e kijelentésével berohant a szobába és magára zárta az ajtót. A csendőrök többször felszóltatták Baloghot, hogy nyissa ki az ajtót, s vezesse elő a tehenét, de a gazda ismételt megtagadta ezt. Erre a csendőrök lőttek és a gazdát az ajtón keresztül agyonlőtték. Az esetről távirati jelentést küldtek Szekszárdra, honnan a vizsgálóbíró azonnal a helyszínre utazott.

* **Halálos légyecipés.** Farkas Pál nagyszentmiklósi birtokost tegnapelőtt az udvaron megcsipte egy légy. Farkas ügyet se vetett a csipésre, de másnapra annyira megdagadt a helye, hogy orvost hivatott. Az orvos vérmérgezést konstátált, amely ekkorra azonban már olyan terjedelmű volt, hogy nem lehetett segíteni s a szerencsétlen ember ma nagy kínok között meghalt.

Léprekerült rablógyilkos.

— július 29.

Kitűnő fogást csinált Töketerében a csendőrség. Csizmár Ferenc 34 éves csavargó személyében elfogta a felvidéki rablóvilág egyik legrettegettebb alakját, akinek lelkiismeretét nem kevesebb, mint négy rablógyilkosság terheli.

Csizmár leutóbb Migléc községben követett el rablógyilkosságot, ahol egy helyvesztendő öreg asszonyt fosztott meg életétől s megtakarított pénzecskéjétől. Azóta a csendőrség s a rendőri hatóságok nagy eréllyel nyomozták, míg végre tegnap sikerült a veszedelmes gyilkost elfogni s ártalmatlanná tenni. Csizmárt az aratás munkája közben fogta el a csendőrség a töketerebesi határban.

Amidőn a rablógyilkos a csendőrséget feléje közelíteni látta, revolvért rántott s kétszer a levegőbe lőtt, nyilván azért, hogy üldözőit megrémítse, ezalatt pedig 6 futásnak eredhessen. A bátor csendőrök azonban szuronyt szegezve tartották Csizmár felé, mire ő szó nélkül megadta magát. Csizmárt vasraverve a sátorlajuhelyi ügyészség fogházába szállították.

Nyomban a vizsgálóbíró elé vezették, aki előtt a miglécei rablógyilkosságot töredelmesen bevallotta. A Felsőmagyarországon a múlt évben elkövetett három rablógyilkosságot azonban, melyek elkövetésével szintén Csizmárt vádolják, erősen tagadja. Valószínű, hogy Csizmárnak tettestársai is vannak. A vizsgálat most főképpen odairányul, hogy a tettestársak is mielőbb kézrekerüljenek.

Megkínzott testvér.

A csunya leány sorsa.

— Saját tudósítónktól. —

— július 29.

Főhíborító panaszt emelt tegnap a szegedi rendőrségen egy szegény, beteges és csunya külsejű leány a testvérei ellen. Ha ez a vád beigazolódik, akkor a legkíméletlenebb büntetéssel kell sújtani azokat, akik a saját testvérükkel vadállatias módon bántak csak azért, mert az nem szép és így anyagi hasznot nem hajthat a családjának.

Tegnap délután egy kalapos, finom ruhás uri asszony jelent meg a helyettes főkapitány előtt és a karján vezetett beteges külsejű, sovány lányra mutatva, mondta:

— Kérem főkapitány ur, ezt a szegény kisasszonyt halálra kinnözzék a saját testvérei.

A főkapitány érdeklődésére az uri asszony előadta, hogy ő a Petőfi Sándor-sugárúton abban a házban lakik, ahol a beteges színű csunya leány. A földszinten lakik egy család, amely a múlt évben az édesapját annyira üldözte, hogy a szegény ember a Tisza hullámaiban keresett menedéket a szekaturák ellen.

— Most ezt a szegény leányt akarják a halálba üldözni, — mondta a dühtől remegő uri asszony.

— De hogyan? — tudakolta a főkapitány.

— Kérem szépen, két hete főtt ételt nem adtak nekem — siránkozott a leány. — Kitesznek a folyósóra, ott alszom már hónapok óta és ha a testvéreim az éjszakai csatangolásból hazatérnek, mind végigtaposnak rajtam. Azért haragszom rám, mert nem vagyok olyan szép, mint a nővérem és nem kereshetek sok pénzt a csunyaságom miatt.

A kegyetlenségek miatt már szivbajt kaptam és gyakran az eszméletemet is elvesztettem. Ezért ők azt mondják, hogy örült vagyok és ma már a mentőkért is küldöttek, pedig nekem nincs más bajom, minthogy a kegyetlenségek miatt idegbajt kaptam. Azt mondják mindig, hogy miért nem megyek a Tiszának, mint az édesapám, akit halálba kergettek.

Azután még azt is elmondta, hogy a házukba kétes existenciák járnak, akik között sok a rendőrileg körözött egyén. Már öngyilkos is akart lenni, de megakadályozta az az urinő, aki nem tudta tovább nézni ezt a kinszenvedést és ma a főkapitány elé vezette az üldözött leányt.

A főkapitány meghallgatta a panaszt és elrendelte, hogy a kegyetlenkedő famillia feljelentett tagjai előtte megjelenjenek és helytálljanak testvérük megkínzottatásáért.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Az unalmasság — válóok.

A bécsi polgári törvényszék tárgyalta ezt a válópört. Schnitter Róbert, egy cseh bányatársulat bécsi tisztviselője megnősült a tavasszal s a felesége most valni akar tőle, mert — a férj nagyon unalmas. A válókeresetben elmondja az asszony, hogy szerencsétlenségére nem volt alkalma az esküvő előtt jobban megismerni Schnittert, különben nem lett volna a felesége. A fiatal férj igen lelkes tisztviselő, de lelketlen férj. Mint hivatását nagyon szerető ember, csak szakdolgozók iránt érdeklődik, amit még súlyosít az, hogy nem maga a bányász, hanem a bányászati törvénykezés a szaktudománya. Ezért él-hal, folyton erről olvas és beszél mindenki, soha semmi másról. Így kezdte a házasságát is. Házasságuk első napján, amikor nászutjukat a galicziai szénvidéken megkezdték, azzal gyötörte a feleségét, hogy a modern törvényhozás mostohafiának tekinti a bányajogot, teljesen elhanyagolja s ezzel a vállalkozó kedv fokozódásának útját állja. Az asszony egyre igyekezett rára terelni a beszédet, de sikertelenül s mikor ifjú férje nagy tüzzel jelentette ki, hogy egy marék szenet sem ér az a parlament, amelynek nincsen bányász-tagja, akkor az asszony megszökött tőle s hazament a szállóba. Mikor a férj délelben hazament, kérdőre vonta az asszonyt, hogy miért ment el tőle? Az asszony megmondta.

— Hogyan? — mondta magánkívül a férj — téged nem érdekel a bányajog? Te kicsiségnek tartod, lebecsülsz a jelentőségét? Hát van valami érdekesebb, fontosabb, nagszerűbb? Nagyon sajnálom, hogy ennyire csalódnom kellett benned.

Az asszony nem látta be, hogy ő hibás lenne s azután is faképnél hagyta az urát, valahányszor a bányajognak egy-egy vitás értelmű kérdésbe, vagy elhanyagolt részletbe akarta beavatni. Férj és feleség így lassan kerülni kezdték az egymással való érintkezést, s mivel Schnitterben odahaza is a tisztviselő uralkodott a férjen, az asszony megunt a sivár életet és válópört indított.

Az első tárgyalást kedden tartotta a bíróság. Az asszony határozottan kijelentette, hogy válni akar, mert az ura javithatatlan bányajogász és agyongyötri a szakelődásai-
val. A bíró ki akarta békíteni a házasságot, de egyelőre nem sikerült neki s azért újabb békéltető tárgyalást tűzött ki.

CSARNOK.

Huszár-bravur.

Irta: **Abonyi Árpád.**

4

A távolságból most egy rendkívül kellemetlen, fűrészpolyhoz hasonló, éles hang szűrődött keresztül a levegőn.

— Hajnye, az árgyélusát! — riadt fel az öreg strázsamester — ez a Bubna báró hangja. Esmérem Lembergából. Enn magam van itt a gonosz... csak látnám, merre?

Pár perc múlva friss vezényzó hangzott alulról:

— Bajonett auf!

Tárkányi Mózes tudta, hogy ez mit jelent. Feltolta sikkját, a feje bubjára s rákiáltott a mellette kuporgó huszárra:

— Szuronyroham lesz, fiám! Lódulj be iziben a házba, bugyeláld be jó melegen azt a kis leányt, tedd fel a lovadra és állj mellette, hogy magunkkal viuessük, ha zurukkolni kell. Mert úgy látom, muszáj lesz... az árgyélusát.

— Értem, strázsamester ur!

Parancsolá most az öreg:

— Ehun-e, itt az oldalon ez a sok bolond kő, — ki kell feszíteni őket, aztán lefelé a vastagjából vagy tizenkettőt! Hadd beretválják le a németet.

Pár perc múlva az első mázsás kő már lezudult a vágáson s a gurulás közben ráragadt hóval megnövekedve, pusztító bomba gyanánt, valóságos véres utcát vágott a fölfelé igyekvő sorok között. — Káromkodás, jajgatás, egy-egy fájdalmas sikoly jelezte útját...

A huszárok, vérszemet kapva, egyik nehéz követ a másik után zudították le az osztrákokra. Dőlt róluk a veríték, karjaik megnéhezve mozdították ki helyükből a súlyos szikladarabokat s tasztították lefelé a többi után. Az öreg strázsamester azonban hamarosan belátta, hogy ezt a munkát sokáig nem bírhatják. Az utolsó két-három szikladarab már üres csapáson rohant le a mélybe, mert semmi hang sem kísérte őket, — az osztrákok bizonyosan más uton, szétválva iparkodtak feljutni a „Királykő” tisztására.

Letörölte tehát homlokáról a verítéket és kiadta a parancsot:

— Vissza!

Ezzel megfordult s olyan gyorsan, amint csak lábai bírták, a kunyhó felé futott. Emberei mindenütt a nyomában. Egyszerre érkeztek a kunyhóhoz, mely előtt Kerekes János várakozott rájuk, lován a kis leánynyal.

— Csak bátran, fiacskám! — biztatta az öreg. — Most egy kicsit czurukkolni fogunk, egyébképpen azonban nincsen semmi baj! Hé, Varga öcsém, vess tüzet ebbe a putriba, hogy jobban lássuk a Ludwigokat, ha majd felgyűnnek ide.

A házikó pár perc múlva lángba borult.

— Így-e! Most pedig utánam fiuk! Éljen a haza!

Az öreg megsarkantyuzta lovát, beugratott az erdő fái alá, ahol mindnyájukat elnyelte a sötétség, — ott aztán meghagyta, hogy a lovak száját azonnal be kell kötni, nehogy elnyeritse magát valamelyik.

Éjféle tizenkét óra lehetett, midőn az égő kunyhó vérvörös fényében az osztrák szuronyok először megvilantak. Óvatosan lassan nyomultak előre... azután messzehangzó hurrázást hallatva, egyszerre, egy csomóban gázolták a térdig érő havat a kunyhó felé.

— Nix da! Herr Oberst! — jelentette egy kapitány a leghátul lépkedő száraz, magas termetű katonatisztnak, akinek okos, szuró tekintete szinte átfurni látszott az erdő sötétségét.

Tárkányi Mózes beszivta az ajakát, tekintete elkeseredéssel szegződött a magasrangu osztrák katonatisztre, azután arczához emelte a rövid huszár-karabélyt.

De ismét leeresztette.

— Megölhetném ezt a Bubna bárót — sugta a legényeknek — de ha lövök, rajtunk ütnek... s akkor mi lesz ezzel a kis leánynyal?

A huszárok komolyan bólintottak: bizony, mi? Megkérgesedett, vakmerő sziveik nemes megindulása legyőzte őket. — Aképpen éreztek, mint apjuk, az öreg Tárkányi — legkeményebb katonája az egész huszár regimentnek. Kerekes János meg sem várta, hogy mit határoznak, megfogta lova kantáriját s befelé indult az erdőbe a lánykával. Ha már megmentették a becsületét — meg kell menteni szegénykének az életét is.

A többiek utána mentek. Egy szó sem hangzott; óvatosan, csöndesen bujkáltak mindegyre tovább és tovább a hóban. Egyszer csak megharsant valahol messze a hátuk mögött, az égő kunyhó közelében, egy lovasrobamr. hívó trombitahang. Utána puskaropogás, hurrázás, szilaj ordítózás rázta meg a levegőt.

Az öreg strázsamester megállt. Szemei villámokat szórta. Kardja ösztönszerűen kirepült hüvelyéből és süítve hasított végig a levegőt, amint izmos, fekete ökle megsuhogtatta a súlyos pengét.

— A svadrón! — kiáltotta vad örömmel, megtámadták a Ludwigokat!

— Mennék tán oda, őrmester ur!

— Vorwerts! Azaz hogy — vissza, az árgyélusát, meg ne mozdulj! Hátha nem segít a magyarok istene? Aztán mi lesz ezzel a kis leánynyal?

S nem mozdult helyéről az öreg huszár, bár szinte sebet vágott szívébe a vágy, hogy ott legyen ő is, emberei is a többiekkel. Ugyanaz a perzselő láng lobogott huszárai lelkében is, de azok sem mozdultak... mert, mi lesz a kis leánynyal. Valami husz perc múlva aztán a lövöldözés egyszerre megszűnt. A huszársvadrón trombitása messzehangzó, diadalmas hangon fujta ki szózatos kürtjén az „abschlag“-ot, meg a gyülekezőt. A harcnak vége volt: a „Királykő” orma a huszároké maradt. Tárkányi Mózes megsimogatta a kis leány sápadt arczát s megsarkantyuzva lovát, kifelé indult az erdőből.

... Ez volt az egész téli hadjáratban a legnagyobb huszárbravur.

1 liter

Borhegyi borvíz

3 krajczár,

mely kitűnő, üdítő egészséges ital, kapható

Máyer Jenőnél

előbb

Geréby Fülöp utódai Debreczen.

Üveg betét 4 krajczár.

Pályázati hirdetés.

A debreczeni jótékony nőegylet Sefánia árvaházában lemondás folytán megüresedett tanítónői állásra pályázatot hirdet. Csakis oly pályázók kérvényei vételnek figyelembe, kik már mint önálló tanítónők gyakorlatilag működtek.

Az állás javadalma: hétszáz korona fizetés havi előleges részletekben fizetve és kétszáz korona lakáspénz. Kötelessége egy VI. osztályu népiskola vezetése. A pályázati kérvények augusztus 20-ig Veressné Szathmáry Teréz Urasszony nőegyleti elnök címére (Debreczen, Péterfa-utca 14. szám) küldendők. A megválasztott állását szeptember 1-én köteles elfoglalni.

Debreczen, 1904 július 29.

A debreczeni jótékony nőegylet.

Meg augusztus hó 20-áig!

Szönyegraktárunk áthelyezése miatt az összes ott lévő árukat leszállítottuk

Különös olcsó alkalmivétel képen ajánlunk:

Több száz drb. szönyegmaradékot féláron.

Visszamaradt függönyöket féláron.

Butorszövet maradékokat féláron.

Egyes ágy- és asztalterítőket féláron.

Visszamaradt valódi Smyrna szönyegeket féláron.

Bosznay J. és Társa

szönyegháza, Kossuth-utca 11.

Meg augusztus hó 20-áig!

ETERNIT-PALA AZBESZT CZEMENT-PALA

HATSCHÉK LAJOS SZAB.

Gyár: NYERGES-UJFALU.

Elpusztíthatatlan, könnyű, tetszős, olesó és tűzálló tető-fedőanyag.

ETERNIT MŰVEK képvisellete és raktára:

LUKÁCS VILMOSNÁL Debreczen, Hatvan-utca 5. szám.

Elsőrangú referenciák. — Jótállás. — Évi gyártás 1500 kocsi rakomány. — Kérjen ismertetést.

Apró hirdetés.

Díja 10 szögig 40 fillér, minden további szó 4 fillér vastagabb betűkkel nyomtatott szó 4 kr. fillér.

A HOMOKKERT 230. számú, 210 négyszögöl szőlő két lakóházzal, kedvező feltételek mellett eladó. — Értekezhetni Juhász Imrónél. Homokkert 230. szám.

A LEGJOBB, tisztán kezelt, friss péksütemény kapható az Orosházi házi-kenyér sütőjében. Simonffy-utca 2. szám.

A legolcsóbb
bevásárlási forrás
Székely Jenő és Társa
utóda
úri és női-dívat
cipőraktár cégnél
Piac-
és Szent-Anna-utca
sarkán.

A Földes-féle
Margit-creme legjobb a világon.
Hátisa csodás.

A **Leg-**
női szépség **kitűnőbb a nap és**
előlére, tüköletesi- **szél befolyása el-**
sére és tartá- **len, sem higanyt,**
sára legkitűnőbb és **sem ólmot nem**
legbiztosabb vegy- **tartalmaz a zsir-**
tiszta t e l j e s e n **mentes közkedvelt**
ártalmatlan **közke-**

FÖLDES-féle

MARGIT-CREME

Ezen világhírű arckenőcs pár nap alatt eltávolít szepőt, májfoltot, pattanás, bőrhát (Mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és az arcot fehére, simává varázsolja, üdit és fiatalít.

Ára: kis tégely 1 Kor., nagy 2 Kor.
Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő.

FÖLDES KELEMEN
gyógyszerész, ARAD.

Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és illatszerkereskedésben.

Kiváló toilett-cikkek: Kapható: Balass Ódón, L. Kovács Nándor, Mihályovits István, Murakózy László, Rolschnek V. Emil dr. gyógyszerárban és Jóna és Jóna droguerijában.

Holgyek részére nélkülözhetetlen!
LEGJOBB SZÉPÍTŐSZER!

Pályázat.

Debreczen szab. kir. város iparos tanoncziskolájában a szakirányu szabóipar-rajz tanítására pályáeat hirdettetik.

Javadalmazás a 10 hónapig tartó iskolai évre 240 azaz kétszáznegyven kor. havi részletekben.

Kötelesség a szakirányu szabóipar-rajz tanítása hetenként három órán gyfolytában az iparos tanoncziskola igazgatósága által kijelölendő napon és órák alatt; továbbá azon teendők teljesítése, melyek az iparos tanoncziskolák számára kiadott szervezetben elő vannak írva.

Pályázhatnak oly egyének, kik a szakirányu szabóipar-rajz oktatására gyakorlatilag s elméletileg képesek s képesítésüket szabályszerű okmányokkal igazolni tudják.

Az elméleti s gyakorlati irányu képesítettséget szabályszerűen igazoló okmányokkal felszerelt pályázatok az ip. tan. iskola felügyelő-bizottsága elnökéhez, tek. Bészler Károly tanácsnok urhoz folyó évi augusztus hó 10-ig adandók be.

A megválasztott állását szeptember hó 4-én elfoglalni köteles.

Kelt Debreczen, 1904 július 28-án.

Az ip. tanoncziskola igazgatósága.

Hirdetmény

az amerikába kivándorolni szándékozók részére.

A Fiumén át Amerikába kivándorolni szándékozók, a máv. igazgatósága tetemes menetdíj kedvezményben részesíti, különösen a kivándorlás csoportokban történik, erre vonatkozólag s az egyéb kedvezményeket illetőleg is bővebb felvilágosítással szolgál

Somossy József lakik Debreczen,
Kölcsey-utca 22. szám,

mint a „Cunárd“ tengerhajózási részv. társaságnak, kormányhatóságilag megerősített meghatalmazottja.

A felvilágosítás és egyéb utbaigazításért a felek részéről díjazás nem fogadtatik.

Debreczen, nyomtatott a város könyvnyomdájában. 1904.

A ki
olcsón, jól, praktikusán és modernül
építkezni akar

forduljon

BORSODY I. S. építész

irodájához Debreczenben Hunyadi-u. 21.

Templomok, városi lakóházak kastélyok, iskolák, fürdők, gyárak, gazdasági épületek stb. tervezését vagy elkészítését, nedves lakások szárazzá tételét, betonirozást vagy bármily építkezéshez tartozó munkát elvállal.

Építkezésekre törlesztéses kölcsönt előnyösen eszközöl ki. — Biztos sikerrel előkészít a kőműves, kőfaragó és acsmesteri vizgára. — Építő iparosoknak olcsón készít tervezeteket, költségvetést.